

Technológia a sütőtök, a fehér tök és a muskotálytök termesztéséhez

Автор(и): доц. д-р Николай Велков, ИЗК Марица – Пловдив

Дата: 01.11.2020 Брой: 11/2020

Fajok: *Cucurbita maxima* Duch. – Fehér tök, *Cucurbita moschata* Duch. ex Poir. – Muskotálytök (hegedűtök), *Cucurbita pepo* L. – Közönséges tök.

A gyakorlatban a közönséges, fehér és muskotálytököt közvetlen vetéssel, középen korai szántóföldi növényként termesztik.

Helyválasztás és talajelőkészítés

A tökhöz leginkább mély, jó szerkezetű, nedvességtartó és tápanyagban jól ellátott talajok – alluviális, csernozjom és homokos vályogtalajok – alkalmasak. A növények a kissé savas semleges talajoldat-reakcióra (pH = 6–7,0) reagálnak a legjobban. Jó elővetemények az újonnan felszántott úrtalaj, a többéves fűvek, a gabona- és a gabonahüvelyesek. Jó eredmények érhetők el lucerna, repce, borsó stb. után is. A tököt ne ugyanazon a területen termeszték 4–5 évenként gyakrabban.

Az elővetemény betakarítása után a területet tarlóhántással készítik elő. Ősszel 30–35 cm mélységben szántják fel. Gyakori gyakorlat, hogy vetés előtt közvetlenül a ültetőlyukakba 1–2 lapátnyi istállótrágyát alkalmaznak. A tök nagyon jól reagál a talaj 40–50 cm mélységű mélylazítására.

Fajták – Muskotálytök 51-17, Plovdivska 48/4, Miranda, Viola, Matilda stb.

Vetés

A vetést akkor végezzük, amikor a talaj hőmérséklete 10 cm mélységben eléri a 10–12°C-ot. Ilyen feltételek április második felében, hűvösebb régiókban – május elején állnak elő. A vetés sorokban történik. Egy holdra 300–500 g magra van szükség. A telepítési sémája 200 x 200 vagy 300 x 100 cm. A holdonkénti növények száma kb. 300.

Növényápolás a vegetációs időszakban

Amikor a növények 2–3 levelet képeznek, ritkítják őket, soronként egy növényt hagyva. A talaj gyommentes tartása érdekében 2–3 kapálást végeznek. A tökének erős gyökérrendszere van, öntözés nélkül is termeszthető. Könnyebb talajokon és aszályos körülmények között az öntözés szükséges. Az utolsó öntözést a terméskötődés kezdetéig végzik. A vegetációs időszakban gyomirtást, betegség- és kártevővédekezést végeznek. A kapálással egyidejűleg a növényeket tápoldatozzák. Az első kapálást és tápoldatozást az első igazi levél kialakulása után végzik. A másodikat, mielőtt a növények teljesen kifejllesztették oldalágait. Szükség esetén harmadikat is alkalmaznak.

Betakarítás

A termést szeptember végén és októberben takarítják be. A terméseket 20–25 napig érlelik. A hozam 3–4 t/hold.

Héj nélküli magvú tökök

A Dobrich régióban, Popgrigorovo faluban már évek óta termesztene Ausztriából importált, héj nélküli magvú tökfajtákat. Ezek alkalmasak tökfőző olaj előállítására, amely hazánkban még nem népszerű, de bizonyított táplálkozási és egészségügyi előnyökkel jár az emberi szervezet számára. Szakértők szerint a tökmag gazdag ásványi anyagokban és vitaminokban.